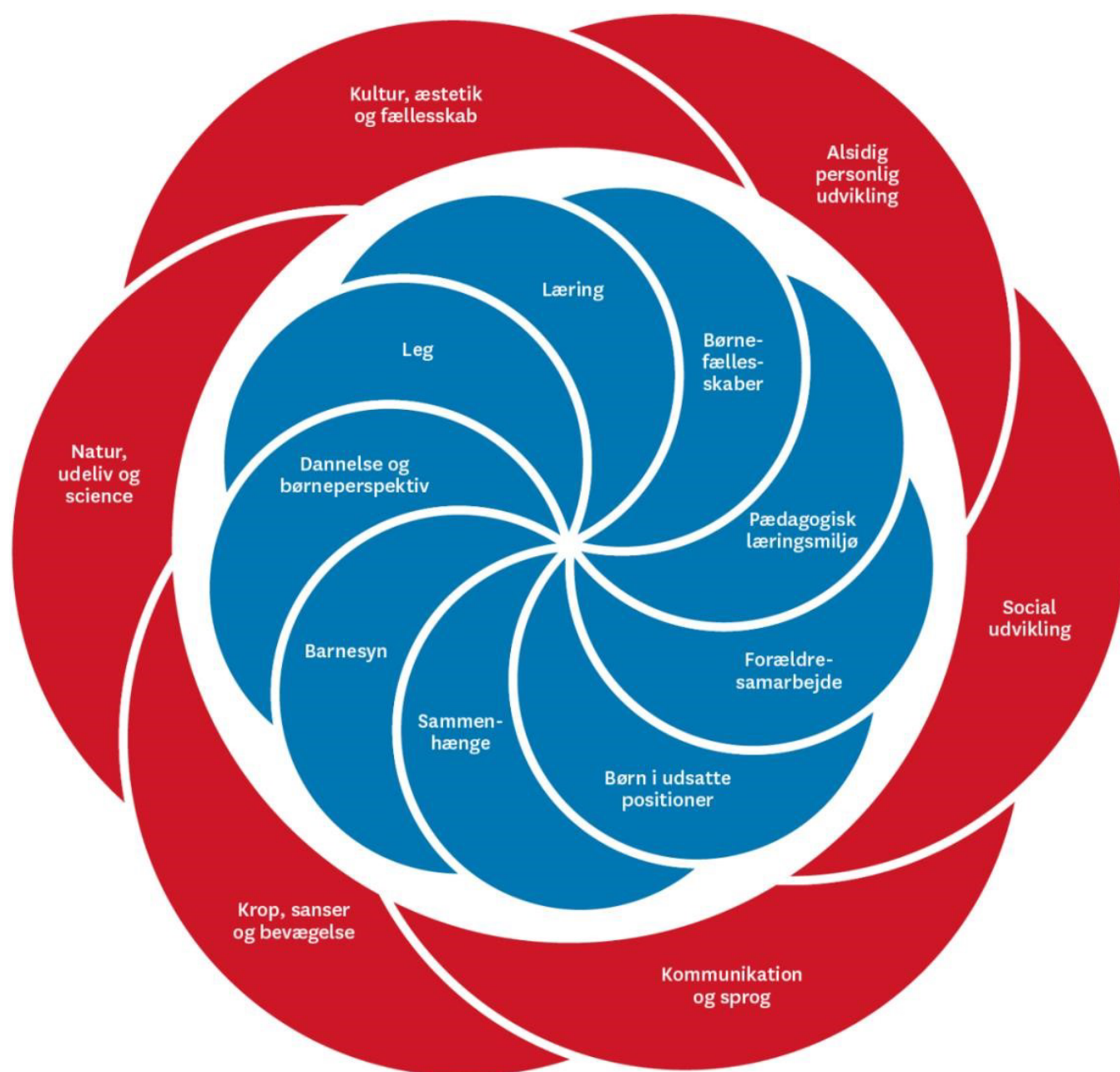

Pædagogisk Læreplan

for daginstitutioner i Område Smørum

Indhold

Indledning	3
Vejledning til udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	4
Praktiske oplysninger	5
Det pædagogiske grundlag	6
Barnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	7
Pædagogisk læringsmiljø	10
Samarbejde med forældre om børns læring	11
Børn i udsatte positioner	12
Sammenhæng til børnehaveklassen (kun gældende for kommende skolestartere)	13
De seks læreplanstemaer og 12 læringsmål	14
Alsidig personlig udvikling	15
Social udvikling	16
Kommunikation og sprog	17
Krop, sanser og bevægelse	18
Natur, udeliv og science	19
Kultur, æstetik og fællesskab	20
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan	21

Inddragelse af lokalsamfundet (udarbejdes områdevis)	21
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø (udarbejdes af den enkelte daginstitution)	21
Værktøjskasse	22

Figur 1 Læreplansblomsten *Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold*. (Børne- og socialministeriet, 2018)

Egedal Kommunes skabelon for den pædagogiske læreplan er udarbejdet på baggrund af:

- *Bekendtgørelse af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge, LBK nr. 176 af 25/02/2019*
- *Bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer, BEK nr 968 af 28/06/2018*
- *Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold (Børne- og socialministeriet, 2018)*
- *Skabelon til pædagogisk læreplan (Børne- og socialministeriet og Danmark Evalueringsinstitut, 2019)*

Indledning

Alle dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv, efter dagtilbudslovens § 7.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen for det pædagogiske arbejde, og den er et redskab til at skabe en fælles retning for det pædagogiske arbejde og samtidig sikre, at der arbejdes bevidst med pædagogik hele

dagen i alle dagtilbud. Den pædagogiske læreplan er dynamisk og bruges til udvikling af pædagogisk praksis.

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, læreplanstemaerne og læringsmål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Det pædagogiske grundlag består af ni elementer:

- *Barnesyn*
- *Dannelse og børneperspektiv*
- *Leg*
- *Læring*
- *Børnefællesskaber*
- *Pædagogisk læringsmiljø*

- Forældresamarbejde

at fremme børns trivsel, læring,

Vejledning til udarbejdelse af den pædagogiske

- *Børn i udsatte positioner*
- *Sammenhæng til børnehaveklassen* Nogle elementer, eksempelvis barnesyn, skal altid være til stede, mens andre elementer, som eksempelvis sammenhæng til børnehaveklassen, kan være mere til stede i nogle sammenhæng end andre.

udvikling og dannelse.

Der er seks læreplanstemaer:

1. Alsidig personlig udvikling
2. Social udvikling
3. Kommunikation og sprog
4. Krop sanser og bevægelse
5. Natur udeliv og science
6. Kultur, æstetik og fællesskab

Læreplanstemaerne afspejler den brede læringsforståelse, som er i dagtilbuddene.

Der er fastsat to læringsmål for hvert læreplanstema. Disse udtrykker sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring, samtidig med at der sættes en fælles retning for det pædagogiske arbejde.

Den pædagogiske læreplan indeholder pædagogiske refleksioner og retningsgivende eksempler på, hvordan dagtilbuddene arbejder med

Læreplan

Organiseringen af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Planlægning af det pædagogiske arbejde tager afsæt i dagtilbudslovens § 8-10. Alle daginstitutioner og dagplejen skal udarbejde en skriftlig pædagogisk læreplan for hele børnegruppen i alderen 0-2 år og for børnegruppen i alderen fra 3 år og frem til skolestart. Hvis børnene er organiseret i andre aldersgrupper, udarbejdes den pædagogiske læreplan på baggrund af denne organisering. Den pædagogiske læreplan skal evalueres mindst hvert andet år.

Udfyldelse af læreplansskabelonen

Denne pædagogiske læreplan er delt i to.

I første del beskrives det *pædagogiske grundlag*. Her beskrives med korte

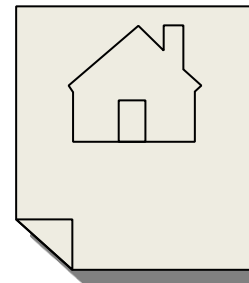
pædagogiske refleksioner, hvordan det enkelte dagtilbudsområde arbejder med det pædagogiske grundlag, og hvordan de enkelte elementer omsættes i området. Denne del af den pædagogiske læreplan udarbejdes i området.

Den anden del af den pædagogiske læreplan fokuserer på *de seks læreplanstemaer og de 12 læringsmål*, og den tager afsæt i det pædagogiske grundlag. Det skal fremgå, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, inden for og på tværs af de seks pædagogiske læreplanstemaer, og det skal fremgå, hvordan det understøtter læringsmålene. Til dette kan der eksempelvis anvendes praksisfortællinger som pædagogisk redskab. Anden del af den pædagogiske læreplan udarbejdes i den enkelte daginstitution.

Herudover beskrives til sidst i den pædagogiske læreplan, hvordan der arbejdes med inddragelse af lokalsamfundet og børnemiljøet.

Nationale krav til den pædagogiske læreplan Det gælder for både det pædagogiske grundlag og læreplanstemaerne samt de 12 læringsmål, at indholdet er nationalt fastsat og beskrevet i *Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold* (Børne- og Socialministeriet 2018) og i *Bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold og i seks læreplanstemaer* (2018).

Du kan finde relevante links i værktøjskassen på side 20.

Praktiske oplysninger

Det pædagogiske grundlag

Det pædagogiske grundlag består af ni forskellige elementer, som danner grundlaget for, hvordan der arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle vores dagtilbud.

Først beskrives elementerne børnesyn, dannelse og børneperspektiv leg, læring og børnefællesskaber, dernæst beskrives det pædagogiske læringsmiljø og til sidst beskrives arbejdet med forældresamarbejde, børn i udsatte positioner og sammenhængen til børnehaveklassen.

Det pædagogiske grundlag beskrives områdevis.

Barnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan elementerne omsættes og kommer til udtryk i praksis.

Elementerne kan beskrives samlet eller hver for sig.

Barnesyn

I Område Smørum opfatter vi det enkelte barn som unikt med egne følelser, holdninger og drømme for fremtiden. Det betyder, at det enkelte barn skal involveres og have indflydelse på egen situation. Det er væsentligt at vide, at kun i relationer med andre og i tilknytning til andre kan barnet vokse og lære.

Det at være barn har en værdi i sig selv, og i børnelivet skal der være plads, tid og ro til at være barn. Udgangspunktet er, at alle børn trives og udvikler sig, når de har passende udfordringer, ser mening og oplever anerkendelse og social samhørighed i forpligtende, rummelige og givende fællesskaber.

Vi møder hver dag barnet med nærhed ved at have øjenkontakt, være tilgængelig i børnehøjde og være opmærksom på barnets behov. Ligeledes bruger vi vores krop til at yde både fysisk og psykisk omsorg, så barnet mærker nærhed og tryghed.

Børn har som udgangspunkt altid positive intentioner. Vi er undersøgende og nysgerrige i forhold til barnets intentioner og behov og betragter altid barnet ud fra et ressourceorienteret perspektiv.

Vi arbejder også med børnesynet i den børneinitierede leg, hvor vi som fagprofessionelle hjælper og guider børnene med at sætte ord på egne og andre børns intentioner i en empatisk og positiv tone.

Dannelse og børneperspektiv

Børn skal føle sig set og forstået og opleve at have en demokratisk stemme. Børn skal være aktive medskabere af deres egen læring og udvikling inden for rammer, som de voksne har ansvaret for. Der skal lyttes til børnenes oplevelse af, hvordan det er at være i dagtilbud. Hvordan er deres oplevelse af, om de mestrer, kan finde mening og hører til? Børns oplevelse af indflydelse er en tidlig del af deres dannelsesproces og af udviklingen af demokratisk forståelse.

I Område Smørum understøtter vi børnenes mestring af eget liv ved aktivt at arbejde med hverdagslivets læring og udviklingen af barnets selvstændighed. Vi arbejder målrettet med de pædagogiske rutiner, såsom måltidet og påklædning, da disse gentagelser og rutiner er umiddelbart meningsskabende for børnene og genkendelige fra deres andre livssammenhænge. Genkendeligheden og gentagelsen i rutinerne skaber forudsigelighed, som på sigt skaber handlingsrum, som børnene selvstændigt kan navigere i. Børnene ved, hvad der forventes af dem, og de kan derfor agere selvstændigt heri.

Det er blandt andet gennem de pædagogiske rutiner, at vi sikrer børnenes medbestemmelse. Når børnene ved, hvad der skal ske og kan forudsige de handlinger, som rutinerne påkalder, kan de bidrage. Her anser vi, i fuld overensstemmelse med vores børnesyn, børnenes bidrag som vigtige og væsentlige elementer i vores pædagogiske arbejde og fællesskab.

Endvidere arbejder vi f.eks. med dannelse og børneperspektivet til samling, hvor vi i vores planlægning og praksis sørger for plads til at der arbejdes systematisk med at inddrage børnenes perspektiver og dannelse. Vi er lyttende, understøttende og giver børnene tid til refleksion.

Ligeledes arbejder vi med børnenes mestring og ret til medbestemmelse ved at understøtte børnenes sproglige og følelsesmæssige udvikling, så deres evne til at handle og tænke selvstændigt erfares og udvides.

Leg

Børns leg er grundlæggende for deres sociale og personlige læring og udvikling, og legen har en værdi i sig selv. Leg betyder både børns spontane leg på deres helt egne præmisser, og den leg, der igangsættes, rammesættes og eventuelt understøttes af de voksne omkring børnene.

I Område Smørum anser vi legen som grundlæggende for understøttelsen af børnenes sociale og personlige udvikling. Det er i legen, at børnene afprøver sig selv, skaber nære relationer til andre børn og venskaber opstår. Legen har derfor en helt særlig værdi, og det kan være svært at blive en del af børnefællesskabet, hvis man ikke kan indgå i legen.

Vores praksis tager derfor udgangspunkt i en balance mellem den børneinitierede og den voksenorganiserede leg. Vi balancerer mellem de to gennem vores børnesyn og børneperspektiv, der tager udgangspunkt i den enkeltes forudsætninger, og det, at vi positionerer os efter barnet eller børnegruppens behov. Det gør vi ved at de voksne er bevidste om at justere sig i forhold til børnenes læring og kan både gå foran, ved siden af eller bagved. Har vi f.eks. et barn, som vi oplever ikke er en del af fællesskabet hjælper vi barnet ind i legen og giver barnet støtte og strategier til, hvordan det kommer ind i fællesskabet.

Ligeledes er vi opmærksomme på, at den fysiske indretning, både ude og inde, er en facilitator for børnenes leg, fællesskab og fordybelse. Vi arbejder derfor meget målrettet med det fysiske rum, så der skabes plads til både spontan og organiseret leg.

Læring

Læring er en livslang proces, hvor barnet tilegner sig kundskaber og færdigheder. Motivation og passende udfordringer har betydning for at lære og udvikle sig – både som individ og som del af et fællesskab. Børn har brug for voksne, der sætter rammer, guider og vil noget med dem, men de har også brug for plads til at være sig selv og til at gøre deres egne erfaringer.

Børn lærer ved at udforske deres omverden med krop og sanser, ved at blive mødt af spørgsmål og udfordringer og ved selv at undres og stille spørgsmål. Børn lærer også ved at eksperimentere, prøve sig frem, fejle, gøre opdagelser og finde løsninger. Børn

lærer gennem kommunikation, udveksling og sociale interaktioner med de andre børn og de voksne i dagtilbuddet.

I Område Smørum er relationerne mellem børn og voksne af stor betydning for den læring barnet tilegner sig. Vi lærer sammen og den fælles læring skaber fælles erindring. At øve sig er en del af læreprocessen og den voksne understøtter barnets refleksion over egen læring samt guider, vejleder og støtter barnet ud fra individuelle behov.

Vi arbejder med relationsdannelse mellem børn og voksne, hvor ICDP er et redskab til at øge kvaliteten af samspillet og relationen mellem børn og voksne. Vi som fagprofessionelle følger barnets initiativ og supplerer til en meningsskabende dialog, leg og hverdag.

I Område Smørum arbejdes ud fra en bevidsthed om, at der er læring i alt. Barnet inddrages i de daglige rutiner - eks. måltid og garderobe. Den fagprofessionelle er ansvarlig for at skabe et læringsmiljø som fremmer denne læring – både den intenderede læring, men også læringen om den positive og udviklingsstøttende relation.

Der skabes inspirerende læringsmiljøer, der understøtter barnets egen nysgerrighed og undersøgende tilgang. Vi følger børnenes spor og bygger videre på dette. F.eks. før en tur er børnene blevet forberedt på at de skal ud at kigge på fugle, undervejs ændres fokus, fordi børnene begynder at lege fangeleg, hvorefter det oprindelige fokus genoptages.

Børnefællesskaber

Fællesskaber udgøres af dem vi er, og det vi laver sammen. Alle børn i Område Smørum skal føle sig som en værdsat og meningsfuld deltager i et fællesskab, og fællesskaberne skal have noget at byde på for alle børn. Leg, læring, udvikling og dannelse sker i børnefællesskaber, som de voksne sætter rammerne for.

I Område Smørum arbejder vi f.eks. med fokus på børnefællesskaber ved at give mulighed for at børnene i dagtilbuddene kan skabe relationer på tværs af grupper, alder, køn og kultur. Vores opgave er, at børnene får mulighed for at opleve nye sider hos hinanden og dermed danne nye fællesskaber og relationer, hvor barnet kan

udvikle sig.

Det er de fagprofessionelles ansvar at understøtte børnenes mentaliseringsevne ved at facilitere positivt samspil i børnegruppen, som skal skabe grobund for gensidige og jævnbyrdige relationer mellem børnene. Det gør vi bl.a. ved at hjælpe børnene med, at afkode de andre børns følelser, altså - hvordan reagerer andre på min handling?. Det gør vi ved, at give børnene redskaber til, at mestre dette. F.eks. at barnet lærer at sige fra på en god måde, hvis dets grænse bliver overtrådt. Vi sætter ord på børnenes følelser f.eks. når Grethe slår Victor i hovedet med en traktor, så gør det ondt på Victor og han bliver ked af det.

Pædagogisk læringsmiljø

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan I hele dagen arbejder med at skabe et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Tag udgangspunkt i følgende situationer:

- leg
- planlagte vokseninitierede aktiviteter
- spontane aktiviteter
- børneinitierede aktiviteter
- daglige rutiner

Det pædagogiske læringsmiljø skal tage afsæt i det pædagogiske grundlags øvrige elementer.

I Område Smørum skal det pædagogiske læringsmiljø blandt andet give barnet mulighed for at eksperimentere og bruge fantasien, lege forskellige og udviklende lege og bruge både de følelsesmæssige, sociale og kognitive kompetencer.

I Område Smørum er det pædagogiske læringsmiljø til stede hele dagen fra modtagelsen om morgenen til de sene eftermiddagstimer. Det betyder, at det pædagogiske læringsmiljø i forbindelse med både børnenes leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter og daglige rutiner som f.eks. bleskift, frokost, oprydning, når børnene tager tøjet på og af i garderoben mv., skal give børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Dette gøres bl.a. ved at vi arbejder med voksenorden, så alle voksne er klar over hvilken rolle de har i forhold til den enkelte situation og børnene. Endvidere arbejder vi med dynamiske læringsmiljøer, hvorfor vi altid tilpasser hverdagen efter den aktuelle børnegruppe og deres behov. Vores læringsmiljøer bærer derfor præg af

foranderlighed og fleksibilitet i overensstemmelse med vores børnesyn og børneperspektiv.

Samarbejde med forældre om børns læring

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan der samarbejdes med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring:

I område Smørum lægger vi vægt på den daglige kontakt med forældrene og vi synliggør og informerer forældre om barnets hverdag i det daglige møde og på Famly.

Vi anser forældrene som de vigtigste personer i barnets liv og som afgørende ressourcer i samarbejdet om barnets trivsel, udvikling, dannelse og læring. Vi har derfor et stort fokus på at skabe et frugtbart samarbejde mellem de fagprofessionelle og forældre - både gennem samskabelse, forventningsafstemning og samtaler; men som en af de væsentligste elementer vægter vi i særlig grad den daglige, nære kommunikation med forældrene. Her gives der mulighed for, at forældrene kan bidrage ind i det daglige samarbejde med vigtige perspektiver og viden om barnet. Dette gør vi, fordi vores og forældrenes fælles tilgang og samarbejde om barnet, bedst understøtter barnets trivsel og udvikling. Vi anser derfor det uformelle møde i hverdagen, som stedet hvor tilliden, relationen og det gode samarbejde udspringer.

Formelt rammesættes forældresamarbejdet gennem rundvisninger, forældresamtaler i form af opstartssamtaler, trivselssamtaler og overleveringssamtaler. Ved behov kan der aftales statusamtaler eller samtaler i forbindelse med konsultativt forum. I det formelle møde er det, det pædagogiske personale eller den pædagogiske leder, der kontakter forældrene med henblik på at aftale mødet.

Endvidere er alle forældre til enhver tid velkomne til at kontakte det pædagogiske personale til en uformel snak/samtale. Ligeledes afholdes der i alle afdelinger f.eks. forældrearbejdsdage, sommer- og eller julefester, samt andre lokale arrangementer hvor forældrene er med i planlægningen og inviteres indenfor. Alle huse har forældreråd som orienteres om pædagogiske tiltag, de kommer med ideer og spørger ind til den pædagogiske praksis. Det giver gode diskussioner og refleksioner i forældrerådet omkring børnenes hverdag.

Børn i udsatte positioner

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan der skabes et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes:

I Område Smørum har alle børn krav på at være en betydningsfuld del af fællesskabet. De fagprofessionelle har et ansvar for at støtte børn med forskellige udfordringer og sikre, at alle deltager i fællesskabet. Børn kan være i udsatte positioner af mange årsager. Nogle årsager kan være af permanent karakter, f.eks. fysisk- eller psykisk funktionsnedsættelse. Andre årsager kan knyttets an til nogle specielle her og nu forhold, som f.eks. sorg over et dødsfald eller en skilsmisse i familien. Man kan være udsat i en midlertidig periode, hvis man er ny i gruppen, eller hvis man føler sig ensom. Der er mange årsager, på mange niveauer og karakterer.

Vi arbejder hele tiden med at vurdere det pædagogiske læringsmiljø, og forholde os til det med vores faglige indsigt. Hvilke børn er her? Hvad er rammen og skal den ændres? Hvilken position skal den voksne indtage? Hvor er der særligt brug for guidning og støtte?.

Vi arbejder ud fra den tanke, at et godt personligt og fagligt kendskab til de enkelte børns ressourcer og deres sårbarheder, giver en optimal mulighed for at inddrage dem i fællesskabet og vores pædagogiske læringsmiljøer. Det kan være, at et barn kræver en særlig forberedelse på, hvad der kommer til at ske, eller det kan være at en given aktiviteten kræver, at der skal være en voksen tæt på. Eller måske skal det nye barn på stuen støttes i sine legerelationer i form af en særlig aftale om leg i køkkenkrogen med et andet barn.

En del af vores læringsmiljøer er hverdagens faste rutiner, så som samlineng, frokost, garderoben osv. I forhold til disse rutiner og faste overgange, arbejder vi med nogle faste aftaler, som vi oplever, at den aktuelle børnegruppe profiterer af. I de faste aftaler, er de voksne helt klar over deres placering og hvilken støtte der er i fokus. Det kan bestå i faste pladser ved frokosten, hvor børnene er strategisk placeret, eller aftaler om hvor mange børn, og hvilke børn, der må være i garderoben, så det ikke bliver for hektisk.

Vi arbejder med børn i udsatte positioner ved at tilrettelægge aktiviteter med børnene i mindre grupper. Børnegrupperne sammensættes ud fra pædagogiske overvejelser, hvor der tages højde for at børnene har mulighed for at få forskellige kompetencer i spil og lære af hinanden.

De pædagogiske læringsmiljøer, skal altid tage udgangspunkt i den aktuelle børnegruppe, og netop derfor er det et krav til det pædagogiske personale, at de konstant er opdateret på gruppen og de enkelte børn, så der formår at skabe konstruktive ændringer. Denne opdatering, kræver en stor grad af team- og forældresamarbejde.

Vi samarbejder med forældre og fagpersoner i forvaltningen omkring børnene, når vi vurderer der skal ekstra støtte til. Endvidere arbejder vi med handleplaner, der laves i samarbejde med forældrene, hvor der beskrives hvilke eller hvilken udfordring børnene skal øve sig på med hjælp fra de voksne.

Sammenhæng til børnehaveklassen (kun gældende for kommende skolestartere)

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan det pædagogiske læringsmiljø tilrettelægges for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen og mini SFO:

Sammenhæng i børnenes liv betyder, at skolen bygger videre på et tydeligt børneperspektiv, der tager over, hvor dagtilbuddet slipper. I område Smørum vil vi i børnenes sidste år i dagtilbud etablere pædagogiske læringsmiljøer, der understøtter børnenes sociale kompetencer og færdigheder som vedholdenhed og fordybelse. Derved forberedes de på at møde nye sociale og faglige sammenhænge med tro på egne evner, nysgerrighed og gå-på-mod.

Storbørnsgrupperne arbejder alle med aktiviteter, der er målrettet børnenes udviklingstrin og formålet med de pædagogiske læringsmiljøer og aktiviteter er, at børnene bliver mere bevidste om egne ressourcer, bliver livsduelige og vedholdende samt selvhjulpne. Storbørnsgruppernes pædagogiske læringsmiljøer etableres på baggrund af dagtilbuddets helhedsorienterede børnesyn og har fokus på barnets sproglige, sociale, personlige og motoriske kompetencer. Det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbud tilbyder også børnene mulighed for at udvikle faglige færdigheder i form af leg med bogstaver, tal, mønstre, former m.v.

I løbet af foråret vil der komme SFO personale på besøg i husene og storegrupperne tager på besøg i skolen.

De seks læreplanstemaer og 12 læringsmål

Det skal fremgå, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, inden for og på tværs af de seks pædagogiske læreplanstemaer:

1. Alsidig personlig udvikling
2. Social udvikling
3. Kommunikation og sprog
4. Krop, sanser og bevægelse
5. Natur, udeliv og science
6. Kultur, æstetik og fællesskab

Der er fastsat to pædagogiske mål for hvert læreplanstema. Målene udtrykker sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Denne del udarbejdes af den enkelte daginstitution.

Alsidig personlig udvikling

Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye

måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn, social og kulturel baggrund.

2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

- Beskriv hvordan temaet alsidig personlig udvikling omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet alsidig personlig udvikling ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for alsidig personlig udvikling.

Brug praksisfortællinger.

Skriv her

Social udvikling

Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

- Beskriv hvordan temaet social udvikling omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet social udvikling ses i samspil med de øvrige temaer.

- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for social udvikling.

Brug praksisfortællinger.

Skriv her

Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

- Beskriv hvordan temaet kommunikation og sprog omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet kommunikation og sprog ses i samspil med de øvrige temaer.

- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for kommunikation og sprog.

Brug praksisfortællinger.

Skriv her

Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

- Beskriv hvordan temaet krop, sanser og bevægelse omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet krop, sanser og bevægelse ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for krop, sanser og bevægelse.

Brug praksisfortællinger.

Skriv her

Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundenhed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

- Beskriv hvordan temaet natur, udeliv og science omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet natur, udeliv og science ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for natur, udeliv og science.

Brug praksisfortællinger.

Skriv her

Kultur, æstetik og fællesskab

Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

- Beskriv hvordan temaet kultur, æstetik og fællesskab omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet kultur, æstetik og fællesskab ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for kultur, æstetik og fællesskab.

Brug praksisfortællinger.

Skriv her

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet (udarbejdes områdevis)

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Skriv her

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø (udarbejdes af den enkelte daginstitution)

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø integreres i det pædagogiske læringsmiljø? Brug gerne praksisfortællinger.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv.

Skriv her

Værktøjskasse

Du kan læse mere om **den styrkede pædagogiske læreplans** rammer og indhold her:

https://emu.dk/sites/default/files/2019-03/7044%20EVA%20SPL%20Publikation_web_1.pdf

Du kan læse mere om **evaluerende pædagogisk praksis** her:

<https://emu.dk/dagtilbud/en-paedagogisk-laereplan/evaluerende-paedagogiskpraksispraksis>

Du kan læse mere om **redskab til selvevaluering** her:

<https://emu.dk/dagtilbud/en-paedagogisk-laereplan/redskab-til-selvevaluering>

Du kan læse mere om **redskab til forankringsproces** her:

<https://emu.dk/dagtilbud/en-paedagogisk-laereplan/redskab-til-forankringsproces>

Du kan læse mere om **forældresamarbejde** her:

<https://emu.dk/dagtilbud/en-paedagogisk-laereplan/foraeldresamarbejde>

Du kan læse mere om **samspil og relationer i det pædagogiske læringsmiljø** her:

<https://emu.dk/dagtilbud/en-paedagogisk-laereplan/samspil-og-relationer-i-det-paedagogiske-laeringsmiljo>